

JB - Cvičení z českého jazyka

Název předmětu	JB - Cvičení z českého jazyka
Oblast	
Charakteristika předmětu	<p>Předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (dále jen CJL) představuje v rámci vzdělání na čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií alternativní doplnění vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.</p> <p>Vzdělávání ve vyučovacím předmětu CJL navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaným v průběhu předchozích let studia na gymnáziu.</p> <p>Cílem CJL v Jazykovém bloku – intervenčním je tyto znalosti a dovednosti procvičovat a efektivně upevňovat, aby jich mohl student využít zvláště v rámci své přípravy ke zvládnutí požadavků společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury.</p> <p>Předmět se vyučuje ve čtvrtém ročníku a v odpovídajícím ročníku víceletého gymnázia po dvou vyučovacích hodinách týdně. Při výuce jsou používány především jazykové, popř. literárně-jazykové pracovní listy a jazyková, resp. literárně-jazyková cvičení. Učivo uvedené v osnovách chápeme jako minimální výstup absolventů tohoto předmětu.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: V předmětu CJL klademe důraz na aplikaci poznatků z předmětů ČESKÝ JAZYK a LITERATURA, tj. zejména v oblasti morfologie, lexikologie, syntaxe, stylistiky a literární teorie. Zadáváme diktáty, gramatická cvičení a samostatné slohové práce, stejně jako tzv. práce s textem, tedy jazykové, literární a kulturně-historické analýzy ukázek. Především v tom se projeví žákova schopnost využít osvojené jazykové jevy „nenásilnou formou“, tj. v textu, který se nezaměřuje na konkrétní jev, a navíc v textu, jehož je žák sám autorem. Žák je veden ke správnému použití jazykových jevů, např. při vysvětlování odchylek od jazykové normy (ukázky nářečí, obecné češtiny apod.), vyhledávání gramatických výjimek apod. Žák má rovněž možnost přečtený text reprodukovat nebo vytvářet další texty vlastní – i s možností využití různých jazykových vrstev.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Se závěrem uvedeným výše v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí souvisí rozvoj kompetence sociální a personální. Učitel vede žáky ke komunikaci nejen mezi ním a jimi, ale také mezi žákem a jeho spolužáky (kolektivní práce, diskuse). Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i mluvené). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky i pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Na druhou stranu se žáci tímto učí přijímat kritiku ze strany svých vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat.</p> <p>Kompetence občanská: Učitel vede v diskuzích žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot a byli schopni vcítit se do situace ostatních lidí. Předmět CJL zde spolupůsobí s ostatními předměty na celkovém rozvoji občanských kompetencí. Zároveň tím, že učitel organizuje pro žáky návštěvu filmových a divadelních představení, výstav, exkurzí do knihoven, galerií, muzeí apod., rozvíjí jejich estetické citění a vytváří prostor pro diskuzi, analýzu a formulování závěrů.</p> <p>Kompetence k podnikavosti: Žáci musí být vedeni k poznání, že znalost mateřského i cizích jazyků hraje nezastupitelnou roli při efektivní komunikaci</p>

Název předmětu	JB - Cvičení z českého jazyka
	<p>v globálním světě.</p> <p>Kompetence k učení: Učitel vede žáka k tomu, aby sám v učebnicích (textových pomůckách) vyhledal příklady zkoumaného jevu, sám stanovil pravidla pro tento jev typická a následně aby se sám pokusil vytvořit příklady vlastní, kde by právě získané vědomosti uplatnil. Jiným způsobem je rozdělení zkoumaných jevů mezi žáky do několika skupin (skupinové vyučování). Procvičujeme se žáky rovněž práci s textem, techniky pozorného, plynulého a věcného čtení a vedeme je k chápání významu klíčových slov. Nezbytností je, aby žák poznával smysl a cíl učení, chápal důležitost a praktickou využitelnost poznávaného a uvědomoval si možnosti svého dalšího zdokonalování. Toho lze dosáhnout například předkládáním složitějších a rozsáhlejších textů s různými úkoly na vyhledávání klíčových slov, vět apod.</p> <p>Kompetence komunikativní: Vyžadujeme logické formulace, přesné vyjadřování vlastních myšlenek a názorů. Vedeme žáky k odpovědím na doplňovací otázky „proč,“ „co by se stalo, kdyby...“ „co musíme udělat, aby...“ atd. Učitel vede cvičeními žáka k tomu, aby rozpoznal nejen, o jaké jazykové vrstvy se v daných projevech jedná, ale také aby dokázal zhodnotit vhodnost dané vrstvy pro různé společenské situace. Opět se zde nabízí využití příkladů (textů, popř. nahrávek) z médií i běžné komunikace. Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi. Rovněž zadáváním referátů (prezentací), slohových aj. prací k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění vede učitel žáky k tomu, aby vyslovovali své názory, zaujímal postoj, obhajovali je, byli schopni akceptovat protiargumenty a vzájemně tolerovali své názory.</p>
Způsob hodnocení žáků	<p>Podklady pro hodnocení žáka (studenta) se získávají zejména soustavným pozorováním aktivit žáka v hodinách CJL, sledováním jeho výkonů a připravenosti na výuku a výslednou analýzou, různými druhy a formami zkoušení (písemné, ústní) a testů, příp. samostatnými pracemi. I tyto jednotlivé formy mají být nápomocny k vlastnímu sebehodnocení (autoevaluaci) žáka, jež je realizována především těmito formami:</p> <p>Po napsání a klasifikování školní slohové práce je nezbytné, aby žák písemně provedl „Opravu“ této práce. Cílem je uvědomění si nedostatků (gramatických, syntaktických, stylistických) a zafixování správného řešení, použití jazykových jevů a prostředků či slohového postupu.</p> <p>Žák je schopen vyjádřit svůj názor na text (písemnou slohovou práci), kterou napsal sám, a obhájit své názory a postoje. Zároveň je schopen vyjádřit své názory na práce jiných.</p> <p>Poznámka: Aktuálně platné způsoby hodnocení jsou uvedeny na webových stránkách školy (https://www.gymkh.cz/pravidla-hodnoceni-v-predmetech/)</p>